

De Papieren getuigen van roof en ontrecting

Een nadere toegang op het archief
Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg

Ich folgende Möbel: 3 glas-2 uobergardine, 2 verhangen, 1
2 armstühle, 1 tischschrank, 1 kohlensafen, mit rohrn, 1 hoch
ovale tisch mit decke, 1 tisch mit decke, bodenbelag be
schrank vertl. nachen.
Gesam. wert. RM. 75.--

glangardine, 1 hangelampe, 1 dielen mit uoberdecke, und
kissen, 1 nachtschrank, bodenbelag, teppich, 1 stuhl und
seiler vertl. nachen.
Gesam. wert. RM. 7.50.--

3 glangardine, 1 spiegel, 1 klein phett mit 2 verhangen
bettung, 1 eisene bet mit bettung, 1 tisch mit decke
2 nachtschranken, bodenbelag, in wandschrank stand dazw
kleider. Gesam. wert. RM. 35.--

unter 2 beladen sich folgende Möbel:
1 IV. 1 stuhl, seiler wertlose nachen. Gesam. wert. (wertlos)
glangardine, 1 abtreter, 1 rohrstutze,
hangelampe bodenbelag holatur, wul

Handleiding

niod

instituut voor
oorlogs-, holocaust-
en genocidestudies

Dit project wordt mogelijk gemaakt door subsidie van het Mondriaan Fonds binnen de Open Oproep 75 Jaar Vrijheid.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Het Rosenberg archief.....	4
Vrijwilliger worden.....	5
Randvoorwaarden.....	5
Huisregels.....	5
Projectinhoud.....	6
Het platform.....	9
Algemene instructies.....	10
Login.....	10
Inzoomen en uitzoomen.....	11
Instructies.....	11
Herhaalbare velden.....	11
Uitrollijst.....	12
Opslaan van een taak.....	12
Taak overslaan of taak niet mogelijk.....	12
Opmerkingen.....	13
Leestekens, hoofdletters, onderstrepingen etc.....	13
Onleesbare tekens/woorden/scans.....	14
Berekeningen.....	15
Specifieke instructies.....	16
Naam.....	16
Plaats en Adres.....	17
no. ERR-form.....	18
... Mobil und Einr.....	18
Overige tekst.....	19
Bedrag/waarde.....	19
Jokos-nummer.....	20
Stempel.....	21
Datums.....	22
Beambten.....	22

Inleiding

Het archief draagt een 'overvloed aan levens' schrijft Maria Stepanova in haar boek *Voorbij het geheugen*. Heeft de geschiedenis een 'smalle hals' en genoeg aan een paar uitvergroete details, het archief 'brengt ons terug naar het eenmalige, het unieke van elke ons onbekende gebeurtenis'.¹ Dat geldt zeker voor het archief van de roofinstelling Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg (ERR), waarin de neerslag is te lezen van de ontrechting van tienduizenden Joodse inwoners van Nederland.

De ERR was een roofinstelling met als taak de bezittingen van Joden te inventariseren en hun huizen leeg te roven. De bezittingen zijn nauwkeurig genoteerd op de daarvoor bestemde formulieren; van klapstoel tot kleding, van linoleum vloerbedekking tot lepel, alles werd opgeschreven. Soms bezaten de bewoners van het te inventariseren huis geen spullen meer omdat deze bijvoorbeeld al eerder waren meegenomen. In dat geval heeft de politiebeampte de opmerking *nur kleider* opgeschreven. Als de spullen volgens hen niet genoeg financiële waarde vertegenwoordigde staan de woorden 'waardeloze spullen' op het formulier genoteerd.

Het inventariseren van de geroofde spullen werd duizenden keren gedaan. Regelmatig werden de huizen vaker bezocht en de inboedels meerdere keren geïnventariseerd. Dit gebeurde ook met de bezittingen van de familie Kleinkramer. De inboedel van de familie Kleinkramer werd maar liefst vier keer geïnventariseerd. De eerste keer op 19 juli 1942. Er werden twee formulieren gemaakt. De eerste op naam van Ruben Salomon Kleinkramer die samen met zijn vrouw en twee dochters op de tweede etage van het Krugerplein 2 in Amsterdam woonde. Het is een lange lijst van persoonlijke bezittingen en meubilair verspreid over drie kamers, de keuken en de gang. Het tweede formulier staat op naam van Salomon Kleinkramer, de vader die bij zijn zoon en schoondochter inwoonde. Hij is op dat moment alleen nog in het bezit van kleding en ondergoed. Begin 1943 komen de medewerkers van de ERR nog twee keer langs en de tweede etage aan het Krugerplein 2 wordt op 2 april 1943 leeggehaald. Terwijl de 'verhuizing' aan de gang is, wachtte voor Ruben, zijn vrouw en twee dochttertjes de trein naar Sobibor. Vader Salomon was een maand eerder in hetzelfde kamp vermoord.

De confiscatie van woningen en inboedels betekende niet alleen een materieel verlies, maar ook een emotioneel verlies. De veiligheid van de eigen omgeving werd geschonden en de tastbare continuïteit met het verleden werd verbroken. Het toont mensen die buiten de samenleving kwamen te staan, die hun economische bestaansgrond werd ontnomen, die werden verdreven uit hun vertrouwde omgeving, soms ergens tijdelijk inwonend, kortom, van mensen die vaak al weinig hadden en van wie ook dat weinige nog werd afgenomen.

Het Rosenberg archief

Om de formulieren opgesteld door de ERR doorzoekbaar te maken moeten de gegevens worden overgetikt, en daar hebben we hulp bij nodig. Op de formulieren staat gevoelige informatie. Het is belangrijk dat hier vertrouwelijk mee wordt omgegaan.

¹ Maria Stepanova, *Voorbij het geheugen*. Een familiegeschiedenis (Amsterdam: De Bezige Bij 2019) 140.

Deze handleiding is speciaal voor dit project. Het helpt u bij het beschrijven van de gegevens. Het doel is om de handleiding gedurende het project aan te passen met de feedback die wij van u krijgen.

Vrijwilliger worden

Hoe kunt u meehelpen?

Om de formulieren te beschrijven heeft u toegang nodig tot de omgeving van HetVolk.org. Deze toegang krijgt u bij aanmelding en ondertekening van een verklaring. Als u nog geen toegang heeft, of andere vragen, neem dan contact op met papierengetuigen@niod.knaw.nl.

Randvoorwaarden

Het NIOD is, als eigenaar van het project, verantwoordelijk voor de uitvoering van het project. HetVolk.org faciliteert de crowdsourcing-omgeving en is verantwoordelijk voor de technische faciliteiten. We gaan hier met respect mee om. Het NIOD kan vrijwilligers, waarvan wordt vermoed dat ze zich niet houden aan de gebruiksvoorwaarden, de toegang tot het project Papieren getuigen van roof en ontrechting ontfen.

Huisregels

1. Het projectmateriaal mag niet met derden gedeeld worden dan wel gepubliceerd worden.
2. In het project hebben we te maken met privacygevoelig materiaal, dit zijn niet openbare archieven.
3. Laat nooit een ander werken onder uw inloggegevens. Ieder die mee wil werken aan het project is van harte welkom, maar dient zichzelf aan te melden, een verklaring te ondertekenen en toestemming te krijgen.
4. Alleen thuis werken. In ieder geval nooit in openbare gelegenheden als in de trein, een café of bibliotheek, of op openbare netwerken. Dit heeft te maken met de gevoelige informatie die op de inventarislijsten staat.
5. Screenshots (*print screens*) zijn alleen toegestaan in het geval dat u een vraag voor de projectleider heeft die over data invoer gaat. Verder opnames van data of verder gebruik zijn niet toegestaan. Dit staat ook in de verklaring die u ondertekend heeft.

Projectinhoud

Dit project is gericht op het ontsluiten en toegankelijk maken van het archief. Dit deelproject, 'Papieren getuigen II – Abnahmeverzeichnissen', spitst zich toe op het transcriberen van formulieren die informatie bevatten over het huis, de bewoner en soms ook over de aangetroffen bezittingen. Deze formulieren zien er als volgt uit:

Voorbeeld 1:

Abnahmeverzeichnis.		No. _____
Aus der Wohnung des Juden	<i>Abraham Mulder</i>	
zuletzt wohnhaft	<i>Neuwe Schlergracht 73 65</i>	
würden folgende Möbel und Einrichtungsgegenstände übernommen:		
 <i>Gesamtwert f. 60</i>		
<i>Fertiggestellt am 22.2.43</i>		
Datum	<i>22 MRT 1943</i>	
Abgegeben von:	Uebernommen von	
Unterschrift des holl. Polizeibeamteten		
K 372		

Voorbeeld 2

Abnahmeverzeichnis.		No. 582
Aus der Wohnung des Juden	Jac. Rosenberg	
zuletzt wohnhaft	Elisabethstraat 56	Leeuwarden
würden folgende Möbel und Einrichtungsgegenstände übernommen:		
Gesamtwert f. 475.-		
Datum	19-3-43	
Abgegeben von:		Uebernommen von:
Unterschrift des holl. Polizeibeamtten		
K 372		

Voorbeeld 3:

Abnahmeverzeichnis.		No.
Aus der Wohnung des Juden <u>„Daelen- v. Bienen“</u>		
zuletzt wohnhaft <u>Jacob Morscher 54</u> <u>aan Hoog 74</u>		
würden folgende Möbel und Einrichtungsgegenstände übernommen:		
1 festen Bank, 1 Teppich, 2 Stühle, 1 Electric Ofen 1 Bild, 1 Deckelampe, 1 Staubsauger, 1 Windmühle, Glas und Kerugut, 1 festen Teppich. Gesamtwert Hfl. 75.-		
<u>Küche</u> 1 Trügdane, 1 Gasofen, 2 Tische Gesamtwert Hfl. 100.-		
<u>Oberer Vorzimmer</u> 1 Tordellek, 1 Haustreppchen, 1 festen Teppich (Kaput), 1 Hängelampe (Kaput) Gesamtwert Hfl. 35.-		
<u>Corridor</u> 3 Wandbilder, Tordellek, 1 Hängelampe, 1 Ofen 2 Trügdane Gesamtwert Hfl. 30.-		
Datum <u>30/11-42</u>		Uebernommen von:
Abgegeben von:		
Unterschrift des holl. Polizeibeamten		

K 372

Het platform

De scans staan altijd op de linkerkant van de pagina en aan de rechterkant vindt u de invoervelden. De aanduidingen van de invoervelden komen overeen met die van de gegevens op de archiefstukken.

Met de ingevoerde gegevens kunnen we het archief beter doorzoekbaar maken. Een onderzoeker kan in het vervolg op gegevens als naam, adres, maar ook specifieke bezittingen zoeken. Daardoor is het archiefmateriaal voor onderzoekers makkelijker te gebruiken als bron.

The screenshot displays the 'Papieren getuigen II - Abnahmeverzeichnissen' section of the HetVolk.org platform. On the left, a digital scan of a document is shown with the title 'würden folgende Möbel und Einrichtungsgegenstände übernommen' and handwritten entries: 'Gesamtwert Hg.' and 'Festgestellt am 1. 12.'. On the right, a yellow data entry form titled 'Voer de gegevens in' is visible, with tabs for 'Invoeren' and 'Instructies'. The form contains several fields for data entry, including 'bewoners' (with sub-fields for 'voornamen bewoner', 'tussenv. bewoner', and 'achternaam bewoner'), 'plaats', 'adres', 'no. ERR-form', 'Möbel und Einr.', 'overige tekst', 'bezittingen' (with sub-fields for 'tekst waarde' and 'waarde'), and 'jokos nummers'.

Invoeromgeving in HetVolk.org; links een digitale scan van het archiefmateriaal en rechts de invoervelden.

Algemene instructies

- De formulieren zijn in het Duits geschreven. **Neem de tekst in het Duits over**; vertaal de tekst niet!
- **Neem teksten en registratienummers altijd letterlijk over**. Niet interpreteren met woorden! Geen afgekorte woorden uitschrijven of spelfouten herstellen.
- Velden met een sterretje zijn verplicht.
- Als er een veld niet in te vullen is omdat de informatie op het formulier ontbreekt, vul dit veld dan niet in.
- Let op dat autocorrect uw invoer niet “verbetert”.
- Check of u de informatie op de juiste plek invult. Het kan namelijk voorkomen dat er per ongeluk een voornaam in het veld ‘tussenvoegsel’ wordt ingevoerd.
- Google(maps) is een handige *tool* om slecht leesbare straatnamen of woorden te ontcijferen. Als een naam onleesbaar is, kunt u aan de hand van www.joodsmonument.nl slecht leesbare namen en adressen vinden.

Login

- Om toegang tot het platform te krijgen, is een account nodig. Dit account kan je [hier](#) aanmaken.
- Na het tekenen van een vrijwilligersverklaring krijgt u toegang tot de digitale invoeromgeving van HetVolk.org. Heeft u nog geen vrijwilligersverklaring getekend? Neem dan contact op met papierengetuigen@niod.knaw.nl.

The image displays two side-by-side screenshots of a web application's login and registration interface. Both screenshots have the heading 'Inloggen' at the top.

The left screenshot shows a registration prompt: 'Om mee te kunnen doen heb je een account nodig.' followed by 'Ben je enthousiast geworden en wil je meedoen? Maak dan hieronder een account aan.' Below this text is a yellow button with a plus icon and the text 'Account aanmaken'.

The right screenshot shows the login form. It contains two input fields: 'Gebruikersnaam of E-mailadres' and 'Wachtwoord:'. Below the password field is a checkbox labeled 'Onthoud mijn gegevens'. At the bottom left is a yellow 'Inloggen' button, and at the bottom right is a red link that says 'Nieuw wachtwoord aanvragen'.

- Ga naar hetvolk.org :: [Lopende projecten](#) en log in op de ‘Papieren getuigen – Abnahmeverzeichnis’ project pagina. U kan via deze [link](#) inloggen om bij de invoeromgeving terecht te komen. Kies ‘Geef mij maar een taak!’ om aan de slag te gaan.

Papieren getuigen - ERR form

Papieren getuigen - ERR form

Een project van NIOD

Het crowdsourcing-project 'Papieren getuigen van roof en ontrechting' gaat over het Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg-archief.

Dit archief bevat inventarislijsten van door de Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg (ERR) in beslag genomen huisraad. De roof van inboedels, waarmee de ERR was belast, markeert een belangrijk punt in het proces van hun marginalisering en ontrechting. Dat proces verliep in Nederland op bureaucratische wijze, via een veelheid aan verordeningen en regels.

De veelal Joodse vluchtelingen die zich in landen als de Verenigde Staten bevonden werden als eerste geconfronteerd met confiscaties, doordat hun bezit als 'vijandelijk vermogen' werd aangemerkt. De bezittingen van Joodse inwoners van Nederland werden eerst indirect geraakt, bijvoorbeeld door economische uitsluiting. Na enige tijd kwamen daar ook maatregelen bij die gericht waren op het direct afnemen van bezit, zoals in mei 1942

Log in

Geen account?

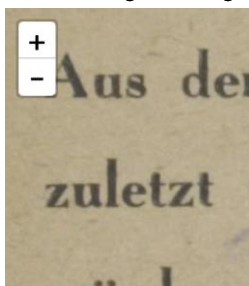
Om mee te doen aan dit project heeft u een account van hetvolk.org nodig.

Omdat dit project privacygevoelig materiaal bevat, is het daarnaast nodig een overeenkomst te tekenen waarin u belooft het materiaal niet te verspreiden. Na aanmelding voor 'Papieren getuigen - ERR form' ontvangt u een e-mail met verdere instructies. Aanmelden kunt u hier.

- Om in te loggen voert u uw email en wachtwoord in.
- Als u uw wachtwoord bent vergeten kunt u een nieuwe via <https://hetvolk.org/login> aanvragen.
- De informatie die u invoert wordt automatisch in uw browser opgeslagen. Als u op een ander moment weer verder wilt werken, het tabblad per ongeluk sluit of als uw computer uit valt, komt u, als u weer inlogt, bij het formulier terecht waar u gebleven was.

Inzoomen en uitzoomen

- Soms staan er woorden of cijfers in potlood of erg klein geschreven. Gebruik de zoomfunctie om het beter te zien. Druk op het plusje links bovenop de scherm, om de afbeelding te vergroten.

Instructies

Onder het kopje instructies vindt u een woordenlijst en sneltoetsen (accent aigu, umlaut en accent grave). Deze woordenlijst is handig om te raadplegen bij het ontcijferen van bepaalde woorden.

Herhaalbare velden

- Er zijn herhaalbare velden. Dit is aangegeven met een plusje. Door hierop te drukken verschijnt er een nieuw veld.

jokos nummers

jokos nr. staat achter het woord Jokos/Jokosno.

+

Uitrollijst

- Bij een uitrollijst kunt u kiezen voor de optie 'anders' als het juiste antwoord niet op de lijst staat. U kunt de tekst dan zelf invullen in een vrij tekstveld.

achternaam bewoner na 'Aus der Wohnung des Juden' (achternaam)

toevoegingen anders

toevoegingen, anders

Opslaan van een taak

- Bent u klaar met het invoeren van de gegevens? Klik dan op de knop opslaan. U wordt automatisch naar de volgende scan gebracht.

taak opslaan

Taak overslaan

Als je de taak niet kunt of wilt doen (moeilijk leesbaar, teveel werk) en je denkt dat iemand anders het wel kan mag je de taak altijd overslaan.

Of geef aan dat de taak niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat de scan geen gegevens bevat (achterkant, blanco pagina, etc.)

Taak overslaan of taak niet mogelijk

- Als een formulier bijvoorbeeld slecht leesbaar is, kunt u de taak overslaan.
- Als een formulier geen gegevens bevat of niet de eerste pagina is, kunt u klikken op de knop 'taak niet mogelijk'.

Taak overslaan

Als je de taak niet kunt of wilt doen (moeilijk leesbaar, teveel werk) en je denkt dat iemand anders het wel kan mag je de taak altijd overslaan.

Of geef aan dat de taak niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat de scan geen gegevens bevat (achterkant, blanco pagina, etc.)

taak overslaan

taak niet mogelijk

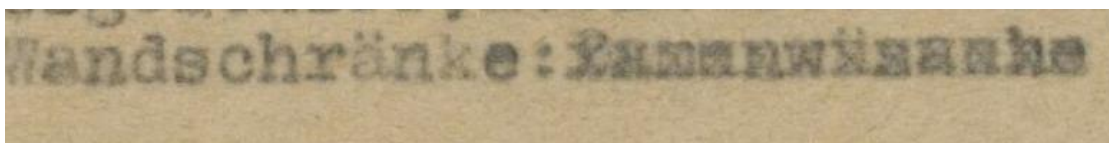
Andere ERR-documenten

Kies ook 'taak niet mogelijk' als u een formulier tegenkomt dat er niet uit ziet zoals hierboven beschreven. Zie het voorbeeld hieronder:

- Schrijf data als volgt op: dag-maand-jaar. Als er bijvoorbeeld '3 juni 1942' op een formulier staat, schrijf dan '3-6-1942' op. Als een deel van de cijfercombinatie niet leesbaar of onbekend is, schrijf dan een apenstaartje op die plek. Dus 'juli 1943' wordt '@-7-1943'.
- Geldbedragen worden ingevoerd als 00,00. Alle bedragen zijn in guldens uitgedrukt; toevoegingen als Hfl. of fl. (Hollandse florijn = gulden) worden niet ingevoerd. Punten worden vervangen door komma's en streepjes door een nullen. Voorbeeld: 50.-- wordt 50,00. Als er alleen punten zijn opgeschreven, schrijf dan een nul. Dus wordt 00,00
- Let op!: Neem zo exact mogelijk over wat er op het formulier staat, inclusief tekens zoals spaties en komma's die door de politiebeambte fout zijn geplaatst.

Onleesbare tekens/woorden/scans

- Onleesbare tekens moeten vervangen worden door een apenstaartje (per karakter). Dat geldt ook voor hele woorden of velden waar wel iets staat, maar waarvan de precieze informatie onleesbaar is. Voorbeeld:

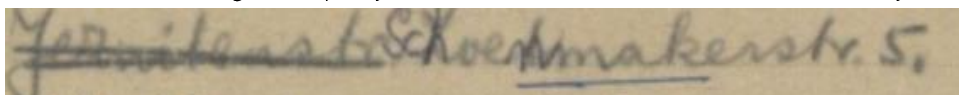

Dit woord wordt ingevuld zoals hieronder. Het woord is niet te lezen; vervang de onleesbare letters door @.

specificatie bezittingen	Wandschränke: @@@@@@@@@@@@
-------------------------------------	----------------------------

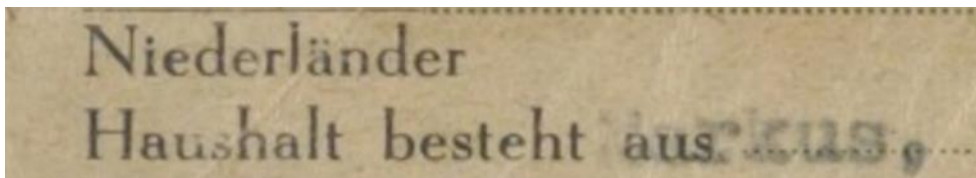
NB: u hoeft onleesbare woorden niet aan te geven in het opmerkingenveld.

- Als woorden doorgestreept zijn, neem deze dan tussen vierkante haakjes over. Voorbeeld:

adres	[Jezuitenstr]Schoenmakerstr. 5.
plaats	

- Letters of tekstdelen die slecht leesbaar zijn, maar met grote waarschijnlijkheid zijn te ontcijferen, zet u tussen sterretjes. Voorbeeld:

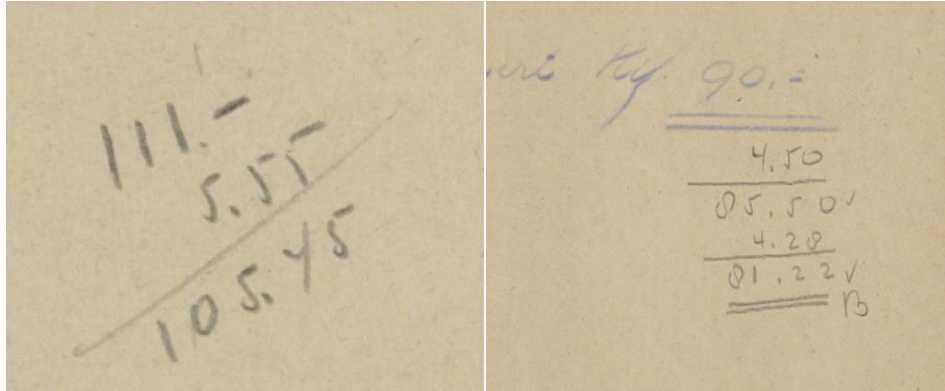

voornamen bewoner	*Mar*kus
--------------------------	----------

- U mag niet verbeteren / interpreteren / aanvullen, etc.
- Is de scan in z'n geheel onleesbaar of staat er niets op? Klik dan op 'taak overslaan'.
- U kunt aangeven dat er een handtekening op het formulier staat door op de plaats van de handtekening '{handtekening}' in het invoerveld op te schrijven.

Berekeningen

Op sommige formulieren is onderaan de pagina een berekening gemaakt (zie het voorbeeld hieronder). Deze hoeft u niet over te nemen in het invoerformulier.

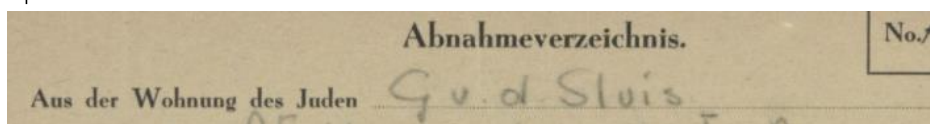
Specifieke instructies

De formulieren zijn in het Duits opgesteld. Soms staan er notities in het Nederlands bij. Deze notities zijn waarschijnlijk na de oorlog geschreven aangezien veel van de formulieren zijn gebruikt om schadeclaims mee in te dienen. Soms staat er ook een Jokosnummer – Jokos is een afkorting van Joodse kerkgenootschappen en sociale organisaties – vermeld. Deze Jokosnummers corresponderen met het dossier opgesteld door Stichting Jokos waarin gegevens als naam van de indiener en naam van het slachtoffer en specificaties van de claim staan.

De velden op de scans corresponderen met de invoervelden. Lees van links naar rechts.

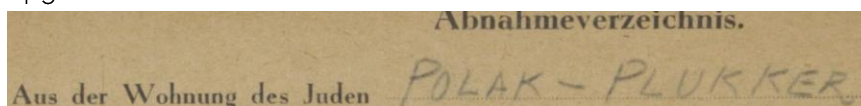
Naam

- De voornaam en achternaam zijn naast het veld 'Aus der Wohnung des Juden' te vinden.
- Schrijf alle voornamen, achternamen en tussenvoegsels in de daarvoor bedoelde velden op. Voorbeeld:

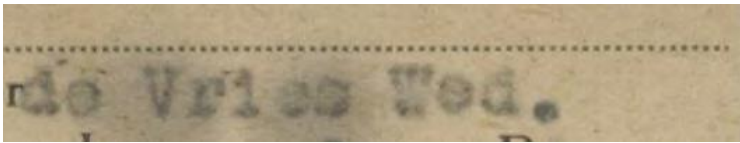
bewoners	
voornamen bewoner	G.
tussenv. bewoner	v.d.
achternaam bewoner *	Sluis
toevoegingen	

- Als twee achter- of voornamen op het formulier staan, worden beide namen opgeschreven.

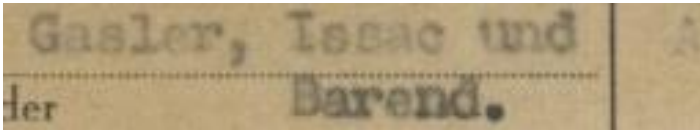
bewoners	
voornamen bewoner	na 'Aus der Wohnung des Juden' (voornamen of initialen)
tussenv. bewoner	na 'Aus der Wohnung des Juden' (v.d. of van der)
achternaam bewoner *	Polak-Plukker
toevoegingen	

- Schrijf alle informatie voor de naam, zoals titulatuur of bijvoorbeeld het woord 'weduwe', op in het veld 'toevoegingen'. Staat het juiste antwoord niet in de uitrollijst? Kies dan de optie 'anders'.

bewoners	
voornamen bewoner	na 'Aus der Wohnung des Juden' (voornamen of initialen)
tussenv. bewoner	de
achternaam bewoner *	Vries
toevoegingen	wed. / weduwe

- Er kunnen twee personen in het namenveld staan. Deze kunt u overnemen in een nieuw veld (verschijnt door op het plusje te drukken).

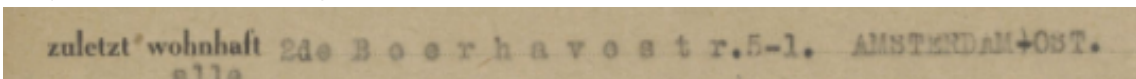

bewoners	
voornamen bewoner	Isaac
tussenv. bewoner	v.d. of van der
achternaam bewoner *	Gasler
toevoegingen	
bewoners	
voornamen bewoner	Barend
tussenv. bewoner	v.d. of van der
achternaam bewoner *	Gasler

- Let op!: Als u de volledige naam hebt achterhaald, bijvoorbeeld via Joodsmonument.nl, noteer deze volledige naam dan in het opmerkingen-veld. Schrijf de gevonden naam niet op in dit veld (het namenveld); daar noteert u alleen op wat er daadwerkelijk op het formulier staat.

Plaats en Adres

- De plaats en het adres zijn te vinden in de velden 'zuletzt wohnhaft'.

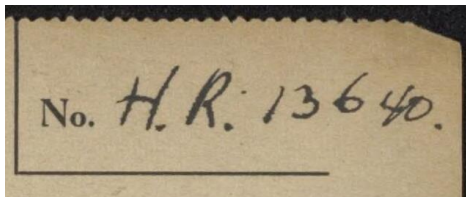

- Vul bij het veld 'adres' de straatnaam, het huisnummer en de toevoegingen in. Neem de schrijfwijze van de scan exact over.

plaats	Amsterdam-Ost
adres	2de Boerhavestr. 5-I
no. ERR-form	nummer rechtsboven

no. ERR-form

- Dit nummer is te vinden in de rechterbovenhoek van het formulier en ziet er als volgt uit:

- Neem het ingevulde nummer exact over, inclusief leestekens.

adres	na 'zuletzt wohnhaft' (straat+huisnr.+toev.)
no. ERR-form	H.R. 13640
... Möbel und Einr.	

- Het nummer kan ook buiten het veld vallen. Zie het voorbeeld hieronder:

Abnahmeverzeichnis. <i>HR 2786</i> No.	
adres	na 'zuletzt wohnhaft' (straat+huisnr.+toev.)
no. ERR-form	HR 2786
... Möbel und Einr.	

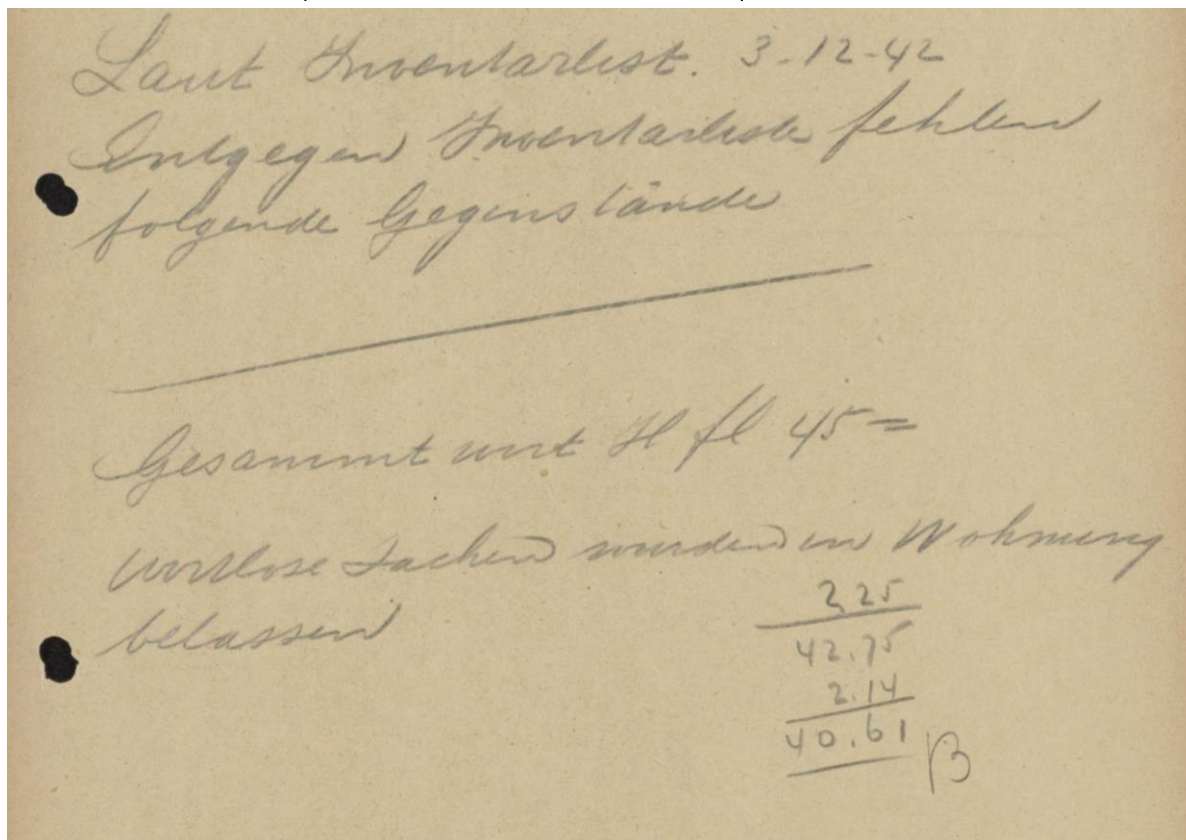
... Möbel und Einr.

- Dit veld correspondeert met het al dan niet doorgestreepte woord 'folgende' in de zin 'wurden folgende Möbel und Einrichtungsgegenstände übernommen'. Als 'folgende' is doorgestreept staat er vaak het woord 'alle' boven geschreven. Kies dus in het uitrolveld voor volgende of alle.
- Staat het juiste antwoord er niet in de uitrollijst? Kies dan de optie 'anders'.

zuletzt wohnhaft <i>Afrikanerplein 51.I.</i> Amste	
würden <i>alle</i> folgende Möbel und Einrichtungsgegenstände übernommen.	
no. ERR-form	nummer rechtsboven
... Möbel und Einr.	Alle
overige tekst	

Overige tekst

- In het veld 'overige tekst' kan alle tekst op het formulier worden geplaatst met uitzondering van gegevens die thuishoren in andere velden (waarde, Jokosnummers, stempels, datums en/of namen van politiebeambten).

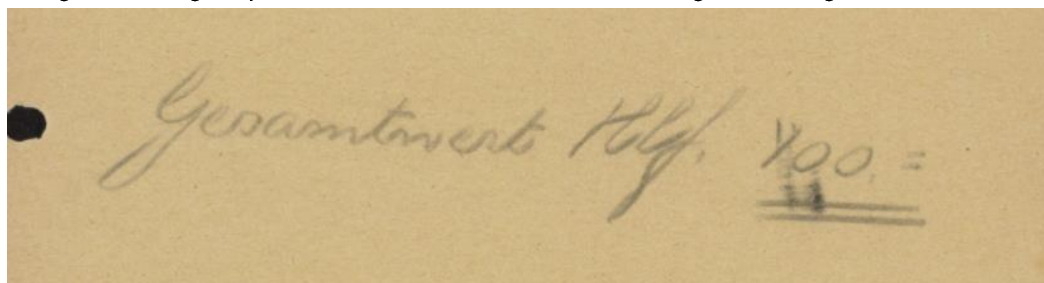
... Möbel und Einr.

overige tekst

Entgegen Inventarliste fehlen folgende Gegenstände
Wertlose Sachen wurden in Wohnung Gelassen

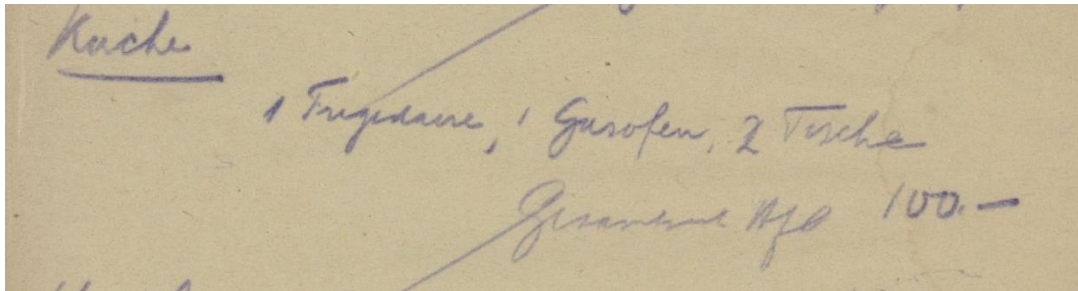
Bedrag/waarde

- Op het formulier is meestal een (geschat) geldbedrag opgeschreven. U kunt de tekst voor het geldbedrag kwijt in het veld 'tekst waarde', en het geldbedrag in het veld 'waarde'.

bedrag / waarde	
tekst waarde	Gesamtwert
waarde	100,00

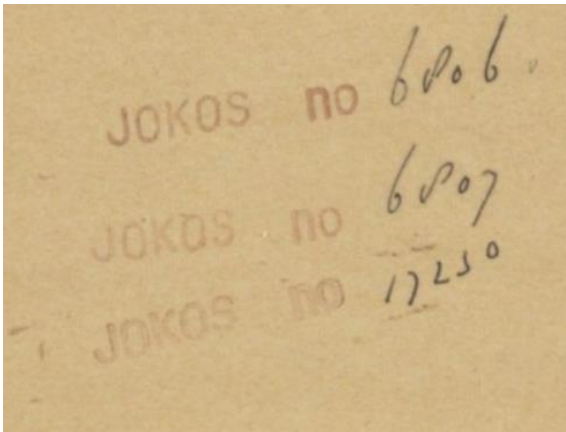
- Het kan ook dat er (per kamer) een inventarisatielijst is opgesteld. In dat geval zijn er meestal meerdere geldbedragen genoteerd. Schrijf dit als volgt op:

overige tekst	Küche 1 *Frigedane*, 1 Gasofen, 2 Tisch
bezittingen	
tekst waarde	anders
tekst waarde, anders	Küche Gesamtwert
waarde	100,00

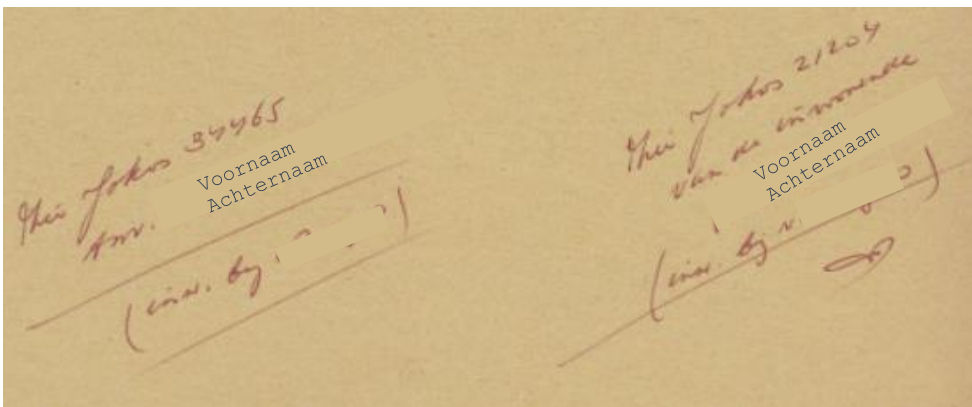
Jokos-nummer

- Er kan een Jocos-nummer op het formulier staan. Dit nummer is meestal te vinden aan de onderkant van het formulier. U kunt het Jocos-nummer herkennen aan het woord 'Jocos no' of 'Jocos', waarna een cijfercombinatie wordt gegeven.
- Dit veld is herhaalbaar. Als er twee jocos-nummers op een formulier staan kan je die invoeren door op het plusje te drukken.

jokos nummers		
jokos nr.	6806	
jokos nummers		
jokos nr.	6807	-
jokos nummers		
jokos nr.	17230	-

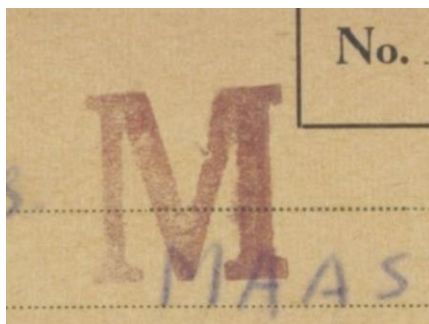
- Let op!: Er kunnen ook notities over een 'J-claim' op het formulier staan. Dit verwijst ook naar een Jokosnummer. Schrijf niet de notitie op en noteer alleen het nummer in het veld 'Jokos-nummer'.

jokos nummers		
jokos nr.	24465	
jokos nummers		
jokos nr.	21204	

Stempel

- Kies hier de stempel die op het formulier staat.

stempels	
stempel	M

Datums

- Dit is de datum waarop het huis is bezocht en/of geruimd. Schrijf de tekst voor de datum, zoals 'festgestellt am' of 'geräumt am', op in het veld 'soort datum'
- Schrijf vervolgens de datum en eventueel de plaats op.
Schrijfwijze van datums: dag-maand-jaar. Voorbeeld:

datums	
soort datum	Geräumt am
datum	8-6-1943
plaats	

Beambten

- Vul hier de naam of namen van de politiebeambten in. Deze namen zijn meestal te vinden onder de datum. Voorbeeld:

Datum	27 FEB 1943
Abgegeben von	Handtekening Naam
Unterschrift des holl. Polizeibeamtten	

politiebeamte	
tekst voor naam	Abgegeben von
naam	{handtekening} Naam

Voordat u naar de volgende scan kunt, moet de vraag 'helemaal ingevuld' beantwoorden. Controleer of u alles goed hebt ingevuld en selecteer vervolgens 'ja' om verder te gaan.

helemaal ingevuld? *	Ja
----------------------	----